

Sådan sikrer du den gode yversundhed i goldperioden

Michael L. Mortensen – Mælke kvalitetsrådgiver, SEGES Innovation

Danni Møller – Driftsleder, Kirstinesminde



Danni Møller

- 36 år – 3 børn, gift
- Løgstør
- Almindelig medarbejder i stalden
- Ansvar – lidt over det hele (7-16) stilling – 1 års tid
- Morgenhold – 1 års tid
- Driftsleder ca. 6 måneder



Kirstinesminde

- Rene Lund – ejer Kirstinesminde
- 510 årskøer
- Driver 600 ha
- Salgsafgrøder
- 40 pladser udvendig strangko karrusel
- Malker 2 gange dagligt
- Sand i senge ved de malkende køer
- Opdeling af køer unge/gamle



Ansvar i dag

- Køerne
- Malkning
- Sundhed
- Dyrlægen
- Rådgivere
- Medarbejderansvar
- Møder ind kl. 2.15
- Parløb med Michael siden 2022



Grundregler

- Fodring kører stabilt
- Malkningen kører stabilt/forberedelsestid
- Stabilt personale – det starter nok her
- Hader afvigelser
- Rene sengebåse
- Færre yverbetændelser



Hvorfor dette indlæg?

Afgoldning

Goldperioden

Indmalkning

Danni, som fortæller, hvordan de gør



Mælkeproduktionsopgørelsen

Køer med infektion (forhøjet celletal) på kontroldato (110388)			23/1	larmgrænse
%-andel (og antal) på kontroldato:	18/11	17/12	19% (79)	22 %
Inficerede i alt	24% (97)	23% (95)	10% (35)	10 %
Nyinficerede i alt	12% (38)	12% (38)	26% (6)	10 %
- 1. kontrol efter kælv., 1. kalvs	11% (1)	16% (3)	8% (2)	10 %
- 1. kontrol efter kælv., øvr. kalvs	10% (2)	7% (2)	9% (27)	10 %
- Øvrige (=nyinficerede i laktation)	12% (35)	12% (33)		

Afgoldning hos Kirstinesminde

- Afgolder hver onsdag
- Udvalgelse ud fra PCR 16 kit
 - 1. kalvs 50.000 / øvrige 150.000
- Drægtighedsundersøgelse før goldning (tirsdag)
- Tirsdag aften springer vi over aftenmalkning
- Onsdag morgen blive de givne køer malket + 2 røde bånd og afgoldet i separationsboks



Fremgangsmåde ved afgoldning

- Bånd på og malket
- Handsker + spritserviet på HF + HB
fokus på pattespidsen
- Giver penicillin i de 2 patter – derefter forsegling
fokus på at kun yderste del knækkes af
- Samme proces ved venstre side
- Pattedyp – fed dyp med jod og pattepleje
- Vi skifter ikke handsker fra ko til ko



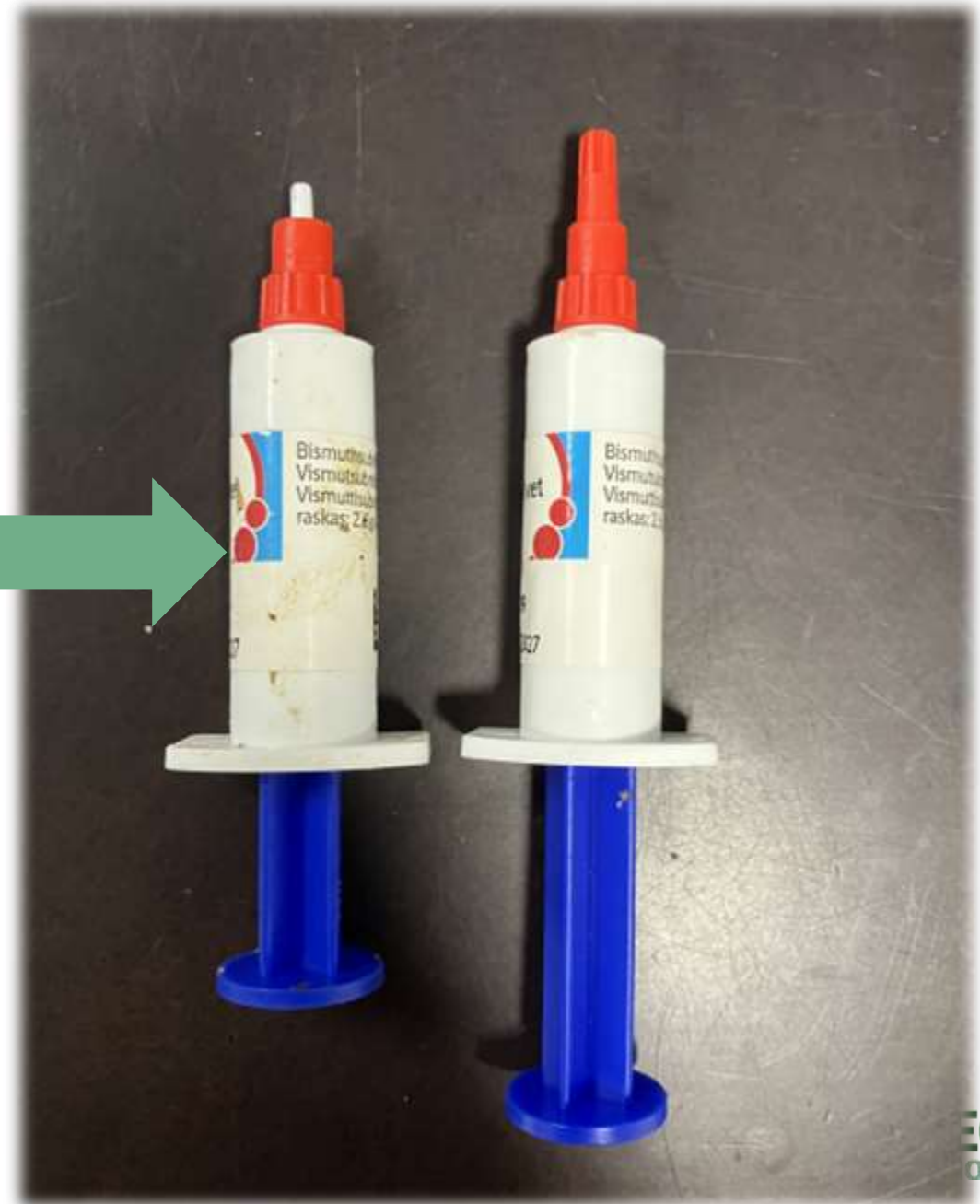
Afgoldningsperioden

- Risiko for infektioner ved afgoldning
- God hygiejne
- Ingen stress



Hygiejnen

- Handsker – 1 pat gøres færdig
- Mindsk risiko for at flytte bakterier
- Husk at klippe halerne
- Skidt på den ene tube



Pasta skal være i patten



Efter afgoldning

- Goldkøerne kommer til far/off
 - sengebåseafsnit med sand
- Der kommer sand ind pr. 14 dag
- Skrabes ned hver dag + vi tjekker for hævet kirtel og mælkefeber
- Vigtigt er hygiejne og observation, og at de har foder hele tiden
- Opholdstiden er her ca. 5 uger



De første 6 uger i goldperioden



- Hygiejne
- Strøs hver dag
- Antal dyr pr. boks
- Udmugninger pr. uge
- Messengergruppe

6 uger før kælvning



Før kælvning

- 3 uger før kælvning bliver de lukket i dybstrøelse
- Kvier går for sig selv
- Ønske om pattespray
- Der bliver strøet halm i boks 3 gange pr. uge
- Denne boks går der 25 køer
- Vi efterstræber at lukke ko i kælvning i boks
- Klipper haler ved kælvning
- Hygiejne, observation, foder (SenseHub)



2 uger før kælvning

- Pattekanal begynder at åbne
- Øget risiko for infektioner



2 uger før kælvning



Hygiejnescore

1,5 gange større risiko for infektioner ved score 3-4

SCORE 1

Free of dirt

SCORE 2

Slightly dirty

2 – 10 % OF SURFACE AREA

SCORE 3

Moderately covered with dirt

10 – 30 % OF SURFACE AREA

SCORE 4

Covered with caked on dirt

>30% OF SURFACE AREA



Pattespray i goldperioden

- Blødgørelse af pater
- Holder bakterieniveauet nede
- Forsegler patespids



Sand skal også være rent



Indmalkningen

- AfterCalving
- Råmælk til kalv
- Ko og kalv sammen indtil næste malkning
- Kommer i nykælverhold på 30 køer
- Samme malke rutiner som øvrige hold
- Karrusel kører 5-7 pladser – spandmaskine kommer af



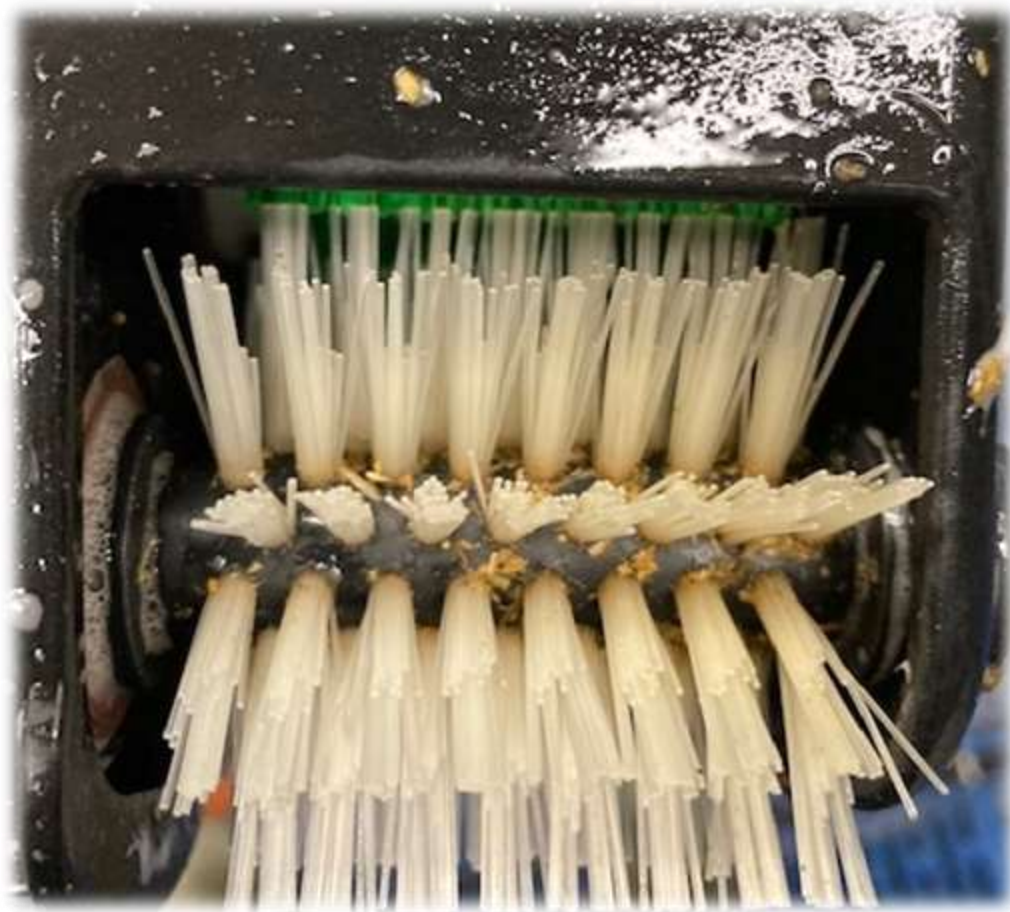
Indmalkningen



- Ingen stress
- Forberedelsestid som øvrige
- Maks. 2 min. malketid
- Rigtig pattegummi
- Ødem
- Udtrukne pattespids



Hygiejne



Spredning af bakterier

Aftørring af pattespidser





CMT test

- Der bliver lavet CMT efter råmælken
- Ved score 3-5 = mælkeprøve – afventer svar, eventuel behandling
- Der bliver kigget på celletalslisten
- Samme princip med CMT test



CMT testen



- 50/50
- Efter råmælken
- 14 dage efter kælving
- Udslag = mælkeprøven
- Plan ud fra bakterietypen

CMT test – vejledning

Kørerne scores på en skala fra 1 til 5

1 – ca. 0 til 150.000 i celler.

Blandingen af mælk og væske forbliver ensartet, flydende og uden at trække ”skyer”, når pladen vippes frem og tilbage.

2 – ca. 150.000 til 400.000 i celler.

Blandingen bliver let sløret/grynet, og der er ”tendens” til skyer, som ”bevæger sig hurtigt” i takt med pladens bevægelser.

3 – ca. 400.000 til 1.200.000 i celler.

Blandingen antager et mere slimet udseende, og reagerer med en svag forsinkelse i forhold til pladens bevægelser, og skyerne er tydeligere og langsommere. Ingen tilhæftning ved omrøring.



Opsamling

- Hygiejnen
- Rigtig brug af patteforsegler
- Indmalkningen
- CMT test på nykælverne



Course for
MILKERS



ONLINE COURSE - ENGLISH

Milking and udder health

Are you new to milking, or would you like to gain a better understanding of milking and udder health? SEGES Milk Quality offers an online course for you and your colleagues.

Simply register one farm – the course takes just 60 minutes, but as an employee, you will gain essential knowledge that you can apply immediately when working with the cows.

In this online course, you will learn:

- **Understanding the cow's needs** – gain insight into the udder's structure and why good milking routines are crucial.
- **Hygiene during milking** – learn the key principles to ensure high milk quality.
- **Advice and guidance on preventing somatic cell count issues and udder problems** – understand how to keep the cows healthy.
- **A brief overview of relevant data** in DMS.
- **Knowledge about antibiotics** – safe milking for treated cows.

Price: 500 DKK per workplace

All employees can participate – one payment covers everyone watching from the farm.



Course in English
25 March 10-11
Sign up here:

Kursus for
MALKERE



ONLINEKURSUS - DANSK

Malkning og yversundhed

Er du ny maliker, eller vil du have en bedre forståelse for malkning og yversundhed? Så har SEGES Mælke kvalitet et online kursus til dig og dine kollegaer.

Man tilmelder blot 1 bedrift – kurset tager kun 60 minutter, men som medarbejder får du vigtig viden, du kan bruge med det samme ude ved køerne.

På onlinekurset får du:

- **Forståelse for koens behov** – få indsigt i yverets opbygning og hvorfor gode malke rutiner er afgørende.
- **Viden om hygiejne under malkning** – lær de vigtigste principper for at sikre god mælke kvalitet.
- **Gode råd og vejledning til forebyggelse af celletal og yverproblemer** – bliv klogere på, hvordan du holder køerne sunde.
- **Kort gennemgang af relevante data** i DMS.
- **Viden om antibiotika** – sikker malkning for behandlede køer.

Pris: 500 kr. pr. arbejdsplads

Alle medarbejdere kan deltage – én betaling dækker alle, der ser med fra bedriften.



Kursus på Dansk
20. marts kl. 10-11
Tilmeld dig her:

Spørgsmål?

